

Kölcsönös elismerés I.

A Tanács 2008/909/IB Kerethatározata (2008. november 27.) a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról

Jogesetek gyűjteménye – képzői segédlet

Írta:

Prof. André Klip

Maastrichti Egyetem,

Tiszteletbeli bíró – Hertogenbosch Fellebbviteli Bírósága

Tartalomjegyzék

A.	Jogesetek	1
I.	Bevezető kérdések	1
II.	1. jogeset, kérdések	1
III.	Feladatok.....	2
III.	2. jogeset, az 1. jogeset folytatása; kérdések	3
B.	Jegyzetek a jogesetekhez oktatók részére	4
C.	Módszertani útmutató	4
I.	Alapötlet és főbb témakörök.....	4
II.	Csoportmunka és a szeminárium felépítése	5
III.	Kiegészítő anyagok	7
IV.	Legújabb fejlemények	7
D.	Megoldások	8

Kölcsönös elismerés I.

A. I. Bevezető kérdések:

- 1. Milyen végrehajtandó szabadságvesztéssel járó büntetések vannak az Önök nemzeti jogában?*
- 2. Mi a társadalmi visszailleszkedés alapelve? Hivatkozható ez az Önök jogrendszerében?*
- 3. Milyen segítséget kíván nyújtani a 2008/909-es Kerethatározat? Mennyiben különbözik ez a 2008/947-es Kerethatározattól?*
- 4. Milyen szabályok vonatkoznak a szabadságvesztésből történő feltételes vagy korai szabadságra bocsátásra az Önök országában?*

A. II. 1. jogeset:

A Varsói Büntetőbíróság 2010. augusztus 27-én 12 év – letöltendő – szabadságvesztésre ítélte Hans Schulz német állampolgárt az “A” sértett sérelmére 2007. június 3-án Varsóban elkövetett szexuális erőszak, a “B” lengyel állampolgár sértett sérelmére 1998. augusztus 7-én Berlinben (Németország) elkövetett szexuális erőszak, a gdanski közösségi közlekedés 2010. június 7-én történő érvényes jegy nélküli igénybe vétele, valamint a 2010. július 8-án a Gdanski Börtönből történő szökés során büntetés-végrehajtási tiszt sérelmére elkövetett súlyos testi sértés miatt. A szabadságvesztés büntetés mellett, amelyet a három súlyos bűncselekmény miatt szabtak ki - további 500 Złoty pénzbüntetést szabott ki a bíróság a közlekedési kihágás miatt.

2016 végén, a lengyel illetékes hatóság tudomására jutott, hogy Schulz visszatért édesanyjához, aki Göttingenben (Németország) lakik. A lengyel illetékes hatóság 2017. július 17-én kiállított egy tanúsítványt, hogy a büntetés végrehajtását Németországnak adja át.

Kérdések:

1. *Mely hatóságok lesznek a kibocsátó, illetve a végrehajtó állam hatóságai?*
2. *A jogeset a 2008/909-es KH hatálya alá tartozik?*
3. *Töltse ki a formanyomtatványt/tanúsítványt és miután ezt mindenki megtette, beszéljék meg közösen, melyik pontok adnak okot hezitálásra.*
4. *Van esetleg olyan ok, amely miatt a végrehajtó állam hatósága elgondokodhat azon, hogy a kérelmet visszautasítsa?*
5. *Figyelembe kell-e venni Hans Schulz véleményét?*
6. *Szükséges-e a német hatóságoknak letartóztatni Schulzot, amíg az elismerési eljárás folyamatban van?*

A. II. Feladatok:

Találja ki, melyik az illetékes végrehajtó hatóság és melyik nyelvet kell a tanúsítványon használni:

1. Janez Zupančič szlovén állampolgárt 7 év szabadságvesztésre ítélték a 2019. július 4-én Bruggeben (Belgium) elkövetett fegyveres rablás miatt. 2017. december 31-én tartóztatták le, és azóta is börtönben van. Az illetékes belga hatóság szeretné őt és a büntetés végrehajtását átadni az anyaországának, Szlovéniának.

Illetékes hatóság:

Nyelv:

2. Josip Knežević horvát állampolgárt a Miskolci Büntetőbíróság (Magyarország) 12 hónap szabadságvesztésre ítélte lopás miatt. Zágrábban született.

Illetékes hatóság:

Nyelv:

3. Florin Radu román állampolgárt a Kaunasi Kerületi Bíróság Büntető Kollégiuma 2015 június 1-jén 15 év szabadságvesztésre ítélte a 2013-ban elkövetett két rendbeli emberölés miatt. 2020 július 7-én az illetékes litván hatóság szeretné átadni az ítéletet Romániának.

Illetékes hatóság:

Nyelv:

A. III. 2. jogeset, az 1. jogeset folytatása:

Az elismerési eljárás németországi lefolytatása közben kiderül, hogy Schulz nem volt jelen Lengyelországban a tárgyalásán. Amikor 2010 június 7-én jegy nélkül utazott, letartóztatták, és a büntetés-végrehajtási tiszt sérelmére elkövetett erőszakos cselekményével eszközölt 2010. július 8-i szökéséig letartóztatásban volt. Szökését követően 2010 augusztusában beidéztek a tárgyalásra hivatalosan bejelentett varsói lakcíméről, de az elővezetés végrehajtásáért felelős rendőrtiszt nem találta a címen. Két próbálkozást követően egy értesítést hagyott a címen, amelyben az állt, hogy a részére küldött hivatalos iratot a rendőrkapitányságon veheti át. Nem vitatott, hogy az idézés kézbesítése a lengyel büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek megfelelően történt. 2010 óta a Lengyel hatóságok eredménytelenül körözik Schulzot.

Németországban az eljárás során Schulz a következő nyilatkozatokat teszi:

- nem volt ismeretes előtte, hogy büntetőeljárás van folyamatban ellene,
- 2010 júliusa óta édesanyja lakóhelyén tartózkodik,
- elismeri, hogy érvényes jegy nélkül vette igénybe a közösségi közlekedést,
- tagadja, hogy a súlyos bűncselekmények közül bármelyikhez is köze lett volna.

Kérdések:

1. *Elismerhető-e és végrehajtható-e a lengyel ítélet Németországban?*
2. *Mely kérdésekkel kapcsolatban lehet további információra szüksége a végrehajtó hatóságnak?*
3. *Milyen feltételek mentén hozható döntés?*
4. *Milyen más lehetőségek vannak, ha Németország nem ismeri el a lengyel ítéletet?*
5. *Tegyük fel, hogy a lengyel ítéletet nem lehet teljes egészében elismerni. Milyen szabályok vonatkoznak a végrehajtására Németországban?*
6. *Mikor bocsátják szabadlábra Schulzot?*

B. rész. Jegyzetek a jogesetekhez oktatók részére

Érdekes lesz látni és ellenőrizni, hogy a résztvevők nem csak saját nemzeti nyelvükön érik el a szöveget, hanem azt a szöveget is, ami tartalmazza a kiegészítéseket és helyesbítéseket az eredeti szöveghez képest. Továbbra is gyakran megtörténik, hogy egy 2008-ban közzétett szöveget használják a gyakorlatban anélkül, hogy a 2009/299-es KH-tal történő jelentősebb kiegészítést figyelembe vennék. Megjegyzés: helyesbítésekkel kapcsolatban: ez nyelvenként különböző és 2009 után évekkel is előfordulhat, pl. a finn változatban (OJ 2014 L 36/22.). Ha az idő engedi, érdemes az EUR-Lex és [az egységes szerkezetbe foglalt jogi szövegek](#) használatára kitérni.

Fontos ösztönözni az online eszközök használatára!

C. rész. Módszertani útmutató

I. Alapötlet és főbb témakörök

Az első jogeset középpontjában az áll, hogy a kölcsönös elismerés fogalmával foglalkozzunk egymás ítéleteinek elismerése során. Ez nagy fokú bizalmat követel meg egymás büntetőjogi igazságszolgáltatási rendszere irányában és együttműködést igényel akkor is, ha ez olyan megoldásra vezet, ami teljesen különbözik valamely fél saját tagállamának megoldásától. Alapvetően az ítéleteket egy az egyben kell átvenni és végrehajtani. A legtöbb esetben a kibocsájtó TÁ határozza meg a feltételeket. Ugyanakkor van néhány kivétel, mint például az elévülés alkalmazása során.

A saját hatóságnak végzett munka során az igazságügyi alkalmazottaknak fel kell ismerniük ezeket a helyzeteket, amelyek esetleg késleltetik az eljárást, akadályozhatják az együttműködést vagy olyan következményekhez vezetnek, amelyek az elismerést követően hivatkozhatók.

A második jogeset olyan témára fókuszál, amely korábban sok problémát okozott az Európai Elfogatóparancs (EEP) kapcsán és most problémaként jelentkezik az ítélet átadásakor is. A Bíróság távollétes ítéletekkel összefüggő gyakorlata és a 2009/299-es KH a kölcsönös elismerés jogintézményének távolléttel kapcsolatos szabályokat érintő, kiegészítései kapcsán a gyakorlatban további kérdések merülnek fel.

A jogesetek és a hozzájuk kapcsolódó kérdések úgy lettek összeállítva, hogy a képző és a résztvevők a következőkkel tudjanak foglalkozni:

1. A kölcsönös elismerés struktúrája és alapvető feltételei általában, valamint speciálisan a Tanácsnak a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló 2008/909/IB Kerethatározata (2008. November 27.) és a Tanácsnak a 2002/584/IB, a 2005/214/IB, a 2006/783/IB, a 2008/909/IB és a 2008/947/IB kerethatározat módosításáról a személyek eljárási jogainak megerősítése, valamint a kölcsönös elismerés elvének az érintett személy megjelenése nélkül lefolytatott eljárásokat követően hozott határozatokra való alkalmazásának előmozdítása tekintetében megalkotott 2009/299/IB Kerethatározata (2009. február 26.) vonatkozásában;
2. Megtalálni, hogy mely hatóságok vesznek részt mindkét oldalról az eljárásban;
3. Hogy oszlanak meg az egyes feladatok a kibocsátó hatóság és a végrehajtó hatóság között;
4. Milyen módon lehet a hatóságok között kapcsolatot létesíteni és milyen garanciát kell adni;
5. Egy átadásnak milyen hatásai vannak a büntetés végrehajtására a végrehajtó tagállamban;
6. Az elítélt szerepe abban, hogy megpróbálja az átadást megakadályozni, illetve jobb feltételeket megszerezni ;
7. Az elítélt szerepe abban, hogy megpróbálja elérni az átadást, ha az érintett tagállam azt nem kezdeményezi.

II. Csoportmunka és a szeminárium felépítése

A szeminárium előtt a képző egy egyoldalas kérdőívet küld a résztvevőknek, hogy felmérje tapasztalataikat a KH-tal és annak alkalmazásával kapcsolatban. A kérdőívben a szemináriummal kapcsolatos elvárásaikra és a KH-tal kapcsolatos kérdéseikre is kitér. Az így összegyűjtött kérdéseket fel kell használni a prezentáció során és ez befolyásolja azt is, hogy a feladatokat milyen szinten kell megbeszélni és milyen további kérdésekre kell kitérni. Ezeket az információkat fontos összegyűjteni, mivel lehetséges, hogy a résztvevők tapasztalata, nyelvtudása és napi feladataik a gyakorlatban eltérnek.

A képző egy rövid prezentációban (Power Point) kiemeli a Tanácsnak a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló 2008/909/IB Kerethatározatának (2008. November 27.) fontosabb jellemzőit – hatály, fogalmak, illetékes hatóságok, különbség a büntetőeljárás céljából történő és a végrehajtás céljából történő átadás között, az átadni kívánt személy állampolgárságának és a lakóhelyének szerepe, megtagadás lehetséges okai, határidők, irányadó jog, későbbi döntések, TÁ-k kötelezettségei (**kb. 15-20 perc**).

Az 1. jogeset úgy lett kialakítva, hogy alapvető kérdések és további, alaposabb elemzést igénylő problémák is felmerüljenek. A résztvevők 4-5 fős csoportokban fognak dolgozni és szükségük lesz egy laptopra és internet kapcsolatra, a kérdések megoldásához. Leginkább az Európai Igazságügyi Hálózat (EIH), az Eurlex és az Európai Unió Bíróságának honlapjának használata javasolt. A szándék az, hogy a résztvevők megtanulják használni ezeket a felületeket a szükséges információk megszerzéséhez és meg tudják oldani a felmerülő problémákat. Az 1. jogeset megoldása és a kérdések megválaszolása **kb. 1 óra 40 percet** vesz igénybe. A csoportokat kialakíthatják úgy is, hogy a hasonló tapasztalattal rendelkező résztvevők együtt dolgoznak.

Ezt követően 10 perc szünetet ajánlott tartani.

Az A.II. pontalatti feladatok megoldása kb. 10 percet vesz igénybe, mivel úgy lettek összeállítva, hogy segítsék a résztvevőket annak megértésében, milyen módon kell az illetékes hatóságot és a Tanúsítvány nyelvét megállapítani. Miután a résztvevők átnézték az EIH honlapját, ez a feladat ellenőrzésként is szolgálhat. Amennyiben az 1. jogeset megoldása a vártnál több időt vett igénybe, ezt a feladatot kihagyhatjuk, és házi feladatként megoldhatják a résztvevők.

A 2. jogesetben a résztvevőknek olyan kérdésekkel kell foglalkozniuk, amelyek nem találhatók meg a Kerethatározat szövegében, ugyanakkor a gyakorlatban felmerülnek és azonnali válaszra várnak. A résztvevők 4-5 fős csoportokban fognak dolgozni és szükségük lesz egy laptopra és internetre. A 2. jogeset megoldása **kb. 40-45 percet** vesz igénybe

Amennyiben további kérdések merülnek fel, azt a szeminárium végén lehet megbeszélni (**kb. 5-10 perc**).

III. Kiegészítő anyagok

Minden résztvevőnek **hoznia kell** a Tanácsnak a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló 2008/909/IB Kerethatározata (2008. November 27.) egy példányát és a mellékletekben szereplő formanyomtatványokat is. Ezen kívül minden résztvevőnek el kell hoznia magával vagy valamilyen módon hozzáférése kell legyen a kerethatározatot a nemzeti jogba átültető jogszabályhoz.

IV. Legújabb fejlemények

Kérjük, nézzen utána, hogy van-e esetleg új ügy folyamatban vagy előzetes döntéshozatal az Európai Unió Bírósága előtt az utóbbi három hónapban. (Megjegyzés: Képzők: ha nincs újabb ügy, akkor megbeszélhetik az [Ognyanov ügy \[C-554/14\]](#) tényállását és jelentőségét. .

D. rész. Megoldások

A. I. Bevezető kérdések

1. Milyen végrehajtandó szabadságvesztéssel járó büntetések vannak az Önök nemzeti jogban?

Ez a kérdés az Európai Unióban alkalmazott valamennyi szankcióról informálja a résztvevőket. Ez akkor a leghasznosabb, ha több nemzetiségű a résztvevői kör, de azonos nemzetiségű résztvevők számára is hasznos. Ebben az esetben, az ítéletek átadásában tapasztaltabb résztvevőket érdemes megkérdezni, hogy találkoztak-e olyan büntetésekkel, amelyek nagyban különböztek a saját jogrendszerükben ismertektől.

2. Mi a társadalmi visszailleszkedés alapelve? Hivatkozható ez az Önök jogrendszerében?

A legtöbb tagállam vagy formálisan bevezeti alapelveként az elítéltekkel kapcsolatos bánásmódba, vagy a gyakorlatba átülteti az alapelvet. Hogy ez pontosan mit jelent, az tagállamonként különbözik. Általánosan elmondható, hogy a társadalomba történő visszavezetés esélye sokkal nagyobb az elítélt saját országában, anyanyelvi közegben.. A 2008/909-es KH 3. cikke ezt az alapelvet felemeli az ítélet és a fogvatartott átadásának szintjére. . Mind a kibocsátó állam, mind pedig a végrehajtó állam hatóságainak meg kell győződnie arról, hogy ezt a célt szolgálja az átadás (4. cikk 2. bekezdés). A 4. cikk 3. bekezdése azt vélelmezi, hogy az állampolgárság szerinti tagállam a társadalmi visszailleszkedést szolgálja, ami kevés lehetőséget teremt az állampolgárság szerinti tagállamnak a visszautasításra.

3. Milyen segítséget kíván nyújtani a 2008/909-es Kerethatározat? Mennyiben különbözik ez a 2008/947-es Kerethatározattól?

A 2008/909-es KH 3. cikk 1. bekezdése a szabadságvesztés büntetéséről kimondja, hogy a büntetés átadásának úgy kell megtörténnie, hogy az az elítélt társadalmi visszailleszkedését szolgálja. Ennek kell a legfontosabb alapelvnek lennie az együttműködés során. Amíg a 2008/909-es KH alapján az elítélt fogvatartásban van, azok, akiket a 2008/947-es KH alapján adnak át, ugyan bizonyos feltételekkel a végrehajtó tagállam felügyelete alatt, de szabadlábban vannak.

4. Milyen szabályok vonatkoznak a szabadságvesztésből történő feltételes vagy korai szabadságra bocsátásra az Önök országában?

Ez a kérdés tájékozódást nyújt a résztvevőknek a különböző, az Európai Unióban létező feltételes vagy korai szabadságra vonatkozó szabályok tárházáról. Néhány tagállamban lehetséges, hogy a szabadságra bocsátás a büntetés ¼-ének kitöltését követően bekövetkezik, míg más tagállamokban a teljes büntetést ki kell tölteni. Van néhány olyan rendszer is, amelyben a bíróság állapítja meg a szabadságra bocsátás legkorábbi dátumát, máshol a jogszabályok vagy egy feltételes szabadságról döntő testület vagy a végrehajtó hatóság külön döntése ez. Ez a feladat egy több nemzetiségű résztvevői csoportban működik a legjobban, de akkor is hasznos lehet, ha azonos nemzetiségű a résztvevői kör. Ebben az esetben az ítéletek átadásában több tapasztalattal rendelkező kollégákat lehet megkérdezni, hogy találkoztak-e már a saját rendszerüktől teljes mértékben különböző feltételes vagy korai szabadságvesztésre vonatkozó szabályokkal.

A különböző rendszerek megértése az egymás rendszerébe vetett bizalom építésének kezdete.

A. II. Jogeset 1.

Kérdések:

1. kérdés: Mely hatóságok lesznek a kibocsátó, illetve a végrehajtó állam hatóságai?

Ebben az esetben a kibocsátó hatóságot nem találjuk meg az Atlas-on keresztül. Az úgynevezett “*Fiches Belges*”-ben az alábbiakat találjuk:

A kerületi bíróság (Sad Okregowy), amelynek illetékességi területén az elítélt állandó vagy ideiglenes tartózkodási hellyel rendelkezik.

Amennyiben az illetékesség nem állapítható meg a fenti szabályok alapján, a Varsói Kerületi Bíróság (Sad Okregowy w Warszawie) lesz az illetékes hatóság. Ugyanakkor, ez vonatkozik a bíróság, mint végrehajtó hatóság hatáskörére is. Mivel a Varsói Kerületi Bíróság központi szerepet tölt be, és ez a bíróság hozta a döntést is, valószínűleg ő is fogja a kérelmet kiállítani.

Németország esetében sem adja meg a választ az Atlas, de [a KH végrehajtásához fűzött értesítésben](#) azt olvashatjuk, hogy a kerületi bíróság mellett működő ügyészség az illetékes. Göttingenben van kerületi bíróság (Landgericht).

A válasz 2020. május 29-én az EJM honlapján ez volt:

További információért azzal kapcsolatban, hogy az intézkedés elérhető-e abban a tagállamban, amelyről jogsegélyt vagy információt kér a tagállamban történő végrehajtásról, tekintse meg a Fiches Belges-et. Közvetlen link [ ] található minden intézkedés mellett a vonatkozó Fiches Belges-hez.

Az EJM Titkársága utoljára 2017. április 6-án ellenőrizte.

Ez két fontos üzenetet jelent. Az Atlas rendszer nem olyan teljes a 2008/909-es KH-ra vonatkozóan, mint az EEP-re vonatkozóan. Illetve, amikor megkerestem az információt, azt utoljára az EJNI három évvel ezelőtt ellenőrizte. Tehát legyünk tisztában vele, hogy az EJNI honlapján feltüntetett információk elavultak lehetnek.

A „Fiches Belges”-ben folytatva a keresést a következő lényeges rész olvasható: *A kérelmet fogadó illetékes hatóságok a helyi ügyészségek. Az EJNI Atlas-ban megtalálható a hatóságok címe. Ugyanazok az ügyészségek kereshetők fel, amelyek az EEP-ügyekben eljárnak.*

Azt már tudjuk, hogy az Atlas nem tud segítségünkre lenni, de az EPP illetékességre hivatkozás segít. A kérelmet a következő hatóságnak kell küldeni:

Név:	Braunschweigi Államügyészség
Cím:	Fritz-Bauer-Platz 1
Részleg (Kollégium):	
Város:	Braunschweig
Irányítószám:	38100
Telefonszám:	(0049) 531 488-1401
Mobil:	
Fax:	(0049) 531 488-1414
Email cím:	gstbs-poststelle@justiz.niedersachsen.de

Megjegyzés az oktatókrészére. Lehet, hogy felmerül a kérdés, hogy a 2008/909-es KH alkalmazható-e. Ebben az esetben lehet, hogy foglalkozni kell vele. A kölcsönös elismerés gyakorlatában nem jártas résztvevők esetén nem tanácsos ezzel foglalkozni. Az ítélet 2010. augusztus 27-én kelt. Az irányelvet 2011. december 5-ig kellett volnavégrehajtani. Lengyelország 2012. január 1-jén hajtotta végre. Németország 2015. július 25-én (bár az EJNI honlapja hibásan 2105-re utal). Így akérem egy, a végrehajtás előtt meghozott döntésre vonatkozóan. A KH 28. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a kérelem megküldésének időpontja dönt. Más szavakkal, ha a kérelem 2011. december 5-e után érkezik, a KH hatálya alá tartozik akkor is, ha az ítélet régebbi. Esetünkben a kérelmet 2017. július 17-én küldték meg.

Ugyanakkor a KH 28. cikk (1) bekezdése megengedi a tagállamoknak, hogy nyilatkozzanak arról, hogy a továbbiakban is az Európa Tanács elítélt személyes átszállításáról szóló 1983. évi Egyezményét alkalmazzák, ha az ítélet 2011. december 5 előtti. Néhány tagállam, mint pl. Hollandia és Lengyelország tett is ilyen nyilatkozatot, Hollandia 2009. október 9-én, Lengyelország 2011. június 1-jén. A 28. cikk (2) bekezdés értelmében ezt a nyilatkozatot a Kerethatározat

elfogadásakor kell megtenni, ami 2008. november 27-én volt. Mennyit érnek ezek a nyilatkozatok? [A Popławski ügyben](#), a Bíróság a holland nyilatkozatot elkésettnek nyilvánította, az joghatás kiváltására alkalmatlan. Emiatt vélelmezhető, hogy a lengyel nyilatkozat is semmis.

2. kérdés: A jogeset a 2008/909-es KH hatálya alá tartozik?

Számos szempontot kell megvizsgálni. Az első az, hogy a KH 4. cikkében foglalt feltételek teljesülnek-e. Látjuk, hogy Schulz Németországban tartózkodik, mely a 4. cikk (e) bekezdése alapján a végrehajtó tagállam. Ugyanakkor az elítélt Schulz hozzájárult-e, vagy nem szükséges a beleegyezését kérni? Schulz, mint Németországban élő német állampolgár a 4. cikk (1) bekezdés hatálya alá esik. A 6. cikk (2) bekezdése adja meg a választ a beleegyezéssel kapcsolatos kérdésre. Nem szükséges a beleegyezés, ha az ítélet a tanúsítvánnyal együtt az állampolgárság szerinti annak a tagállam részére továbbításra kerül, ahol az elítélt él. Schulz beleegyezése emiatt nem szükséges.

A következő lépés, hogy megnézzük, hogy a cselekmény a jogintézmény hatálya alá tartozik-e. A KH 7. cikke tartalmazza ugyanazt a listát, mint az EEP KH. A szexuális erőszakot tartalmazza a lista, ezért nem szükséges a kettős büntethetőség vizsgálata. A súlyos testi sértés és a közösségi közlekedés jegy nélküli használata nem szerepel a listán. A KH 7. cikk (4) bekezdése ezért megkívánja, hogy megvizsgáljuk, hogy e cselekmények a német jog szerint is bűncselekménynek számítanak-e. A 7. cikk (1) bekezdése megköveteli, hogy cselekményenként legalább három év szabadságvesztés kiszabható legyen. Nem tudtam megvizsgálni, hogy a német jog alapján mi a helyzet, de aligha elképzelhető, hogy a német jog ilyen magas büntetési tételt alkalmazna a közösségi közlekedés jegy nélküli használatára. Tehát Németország nem fogja átvenni a végrehajtást e cselekmény vonatkozásában. Ez valószínűleg részleges elismeréshez fog vezetni, amihez a 10. cikk egyeztetési eljárást biztosít.

3. kérdés: Töltse ki a formanyomtatványt/tanúsítványt és miután ezt mindenki megtette, beszéljék meg közösen, melyik pontok adnak okot hezitálásra.

Ez a feladat biztos, hogy kérdéseket vet fel a résztvevők részéről, ami nagyban függ a nemzeti háttértől és az e tanúsítványokkal szerzett tapasztalattól.

Tudjuk, hogy az ítélet jogerős? A KH 1. cikke kimondja, hogy ez alapvető követelmény a KH alkalmazásához. A választ erre a kérdésre a lengyel jog adja meg, ami meghatározza, hogy az ügy körülményei jogerőssé teszik-e az ítéletet. A kérelemből magából arra következtethetünk, hogy a lengyel hatóság azon a

véleményen van, hogy az ítélet jogerős. (Megjegyzés: Lehet, hogy visszatérünk erre, amikor a távollétben megtartott tárgyalásról lesz szó.)

Megjegyzés az oktatókrészére: Bármely előforduló válasz vagy kétely helyes és végig kell gondolni. A legfontosabb, hogy eszmecserét váltson ki. A gyakorlatban sok probléma azzal kapcsolatban merül fel, mivel az emberek bizonytalanok abban, hogy hogyan kell a dokumentumokat kitölteni, de erről kevés szó esik.

Lehetséges, hogy a tárgyalásról való távollét kérdése már most felmerül. Azoktatónak kell eldönteni, hogy most beszéljük-e meg, vagy majd a 2. jogesethez kapcsolódóan.

Az is előfordulhat, hogy tagállamok teljesen különböző szabályokkal rendelkeznek az évek és hónapok napokban történő megállapítására. Ez egy nagyon érdekes helyzet. Ami végül számít, hogy a kibocsátó hatóság napokat tüntet fel a formanyomtatványon akkor is, ha az ítélet évekről és hónapokról szól.

4. kérdés: Van esetleg olyan ok, amely miatt a végrehajtó állam hatósága elgondokodhat azon, hogy a kérelmet visszautasítsa?

Ez a kérdés a 9. cikkhez vezet minket, ami az elismerés és a végrehajtás megtagadásának okait sorolja fel. Érdeemes megengedni, hogy megbeszéljenek bármely okot, amit egy résztvevő felvet vagy arra érdemesnek tart.

A 9. cikk (1) bekezdés e) pontja kimondja, hogy megtagadható, ha a végrehajtó tagállamban a büntetés végrehajthatósága elévült. A résztvevőknek fel fog tűnni, hogy az egyik cselekmény 1998-ban történt és az ítélet 2010-ben született. Ilyen hosszú idő kiváltja, hogy az elévülést közelebbről megvizsgálják. A német jog fogja eldönteni, hogy a végrehajtás mindhárom cselekmény esetében megtörténik-e.

Megjegyzés az oktatók részére: Fontos feladat nemzetközi csoportoknál a nemzeti szabályok vizsgálata a határidők tekintetében. A tagállamok teljesen ellentétes rendszereket alkalmaznak a végrehajtásra vonatkozó határidők értékelésére. Némelyik tagállam az elkövetés időpontjától számol, mások az ítélet meghozatalának időpontjától. Nyilvánvaló, hogy az első csoportba tartozó tagállamok, mint pl. Németország, sokkal korábbi időponttól nézik a végrehajthatóság elévülését, mint más tagállamok. Éppen ezért nagyban hozzájárul a kölcsönös bizalomhoz annak megértése, hogy más tagállamok teljesen különböző kezdőidőpontot határoznak meg az elévülés tekintetében.

A megtagadás további lehetséges okai:

A 9. cikk (1) bekezdés g) pontja alapján korral kapcsolatban szükséges, hogy tudjuk az elítélt korát az elkövetés idején.

A 9. cikk (1) bekezdés h) pontja értelmében a kiszabott 12 év és az előzetes fogvatartásból egy hónap utáni szökés miatt még hosszú időt kell még kitöltenie.

A 9. cikk (1) bekezdés i) pontja tekintetében érdemes kitérni a vádlott távollétére. Ugyanakkor ezt szisztematikusan kell elvégezni a 2. jogeset vonatkozásában, ahol további információk állnak rendelkezésünkre.

A 9. cikk (1) bekezdés l) pontja olyan cselekményekre vonatkozik, amelyeket a végrehajtó tagállam területén követte el. A legkorábbi szexuális erőszakot Németországban, Berlinben követte el 1998-ban. Ilyen esetben a tagállam lehetséges, hogy megtagadás mellett dönt. Ez az előírás tartalék lehetőségként került bevezetésre, hogy egy tagállam ne kényszerüljön olyan büntetés végrehajtására, amit olyan magatartás miatt szabtak ki, amit jelentősen másként értékelnének. A szexuális erőszak cselekménye esetében ezt nem lehet elvárni. Emiatt valószínű, hogy Németország nem fog erre a megtagadási okra hivatkozni.

5. kérdés: Figyelembe kell-e venni Hans Schulz véleményét?

A KH 6. cikke foglalkozik azzal a helyzettel, hogy az elítélt véleménye milyen szerepet játszik az eljárás során. Ez csak abban az esetben áll fenn, ha az elítélt még mindig a kibocsátó tagállamban van. Schulz ellenben már a végrehajtó tagállamban van. Az olyan személyeket, mint Schulz, aki megszökött és ezzel megakadályozta az igazságszolgáltatásérvényesülését, úgy tekintik, mint aki lemondott az érdekérvényesítéséről azaz kapcsolatban, hogy melyik tagállam hajtsa végre az ítéletet. A KH 6. cikk (4) bekezdése csupán megállapítja, hogy Schulzot értesíteni kell.

6. kérdés: Szükséges-e a német hatóságoknak letartóztatni Schulzot, amíg az elismerési eljárás folyamatban van?

A KH 14. cikke rendelkezik erről. Ezt a döntést a német jog alapján kell meghozni. A német hatóságok kötelezve ugyan nincsenek, de lehet, hogy letartóztatják Schulzot, mielőtt az elismerésről döntés születne.

A. II. Feladatok:

Találja meg az alábbi végrehajtó illetékes hatóságokat és a tanúsítványban használt nyelvet:

Azért, hogy megtaláljuk az illetékes hatóságokat, az EJN honlapján elérhető [Atlas](#)t fogjuk használni – www.ejn-crimjust.europa.eu, válassza ki a végrehajtó tagállamot, mint végrehajtó országot és válassza a 903. *Enforcement of a Custodial Sentence (Szabadságvesztés büntetés végrehajtása)* pontot.

A tanúsítvány nyelve vonatkozásában a Notifications for each of the MS ([Értesítések az egyes tagállamok számára](#)) részt fogjuk használni. Amennyiben nincs értesítés a KH 23. cikk (1) bekezdése vonatkozásában, a tagállam hivatalos nyelvét (nyelveit) fogjuk használni.

Az eredményeknek a következőknek kell lenniük:

1. Janez Zupančič szlovén állampolgárt 7 év szabadságvesztésre ítélték 2019. július 4-én, egy Bruggeben (Belgium) elkövetett fegyveres rablás miatt. 2017. december 31-én tartóztatták le, és azóta is börtönben van. Az illetékes belga hatóság szeretné őt és a büntetés végrehajtását átadni az anyaországának, Szlovéniának.

Az illetékes végrehajtó belga hatóság Brüsszelben van, ami az ország egész területére illetékességgel rendelkezik, ahogy az EJN honlapján is látható.

Név:	Parquet du procureur du Roi de Bruxelles (Bureau CIS) – Parket van de procureur des Konings te Brussel (Bureau CIS)
Cím:	Portalis, Rue des Quatre bras, 4
Osztály (ügyszak):	
Város:	Bruxelles
Irányítószám:	1000
Telefonszám:	+ 32 2 508 73 24
Mobiltelefonszám:	
Fax szám:	+ 32 2 519 82 96
Email cím:	mut.rec.bxl@just.fgov.be

Az illetékes szlovén hatóság Ljubljánában található, ahogy az EJN honlapja is mutatja.

Név:	District Court in Ljubljana (mint központi bíróság, ha más illetékessége nem állapítható meg)
Cím:	Tavcarjeva 9
Osztály (ügyszak):	

Város: Ljubljana
Irányítószám: 1000
Telefonszám: +386 (0)1 366 44 44
Mobiltelefonszám:
Fax szám: +386 (0)1 366 45 18
Email cím:
Szlovénia elfogadja **szlovén és angol nyelven is** [az EJN honlapján található értesítés](#) alapján.

2. *Josip Knežević horvát állampolgárt a Miskolci Büntetőbíróság (Magyarország) 12 hónap szabadságvesztésre ítélte lopás miatt. Zágrábban született.*

Az illetékes végrehajtó magyar hatóság Budapesten van, ami az ország egész területére illetékességgel rendelkezik, ahogy az EJN honlapján is látható.

Néve: Ministry of Justice
Cím: Kossuth tér 4
Osztály (Ügyszak):
Város: Budapest
Irányítószám: 1055
Telefonszám: +36 1 795 5823
Mobiltelefonszám:
Fax szám: +36 1 795 0554, or, +36 1 795 0552
Email cím: nemzb@im.gov.hu

Az illetékes horvát hatóság Zágrábban található, ahogy az EJN honlapja is mutatja.

Név: County court in Zagreb
Cím: Trg Nikole Šubića Zrinskog 5
Osztály (ügyszak):
Város: Zagreb
Irányítószám:
Telefonszám: (+385 1) 4801-069
Mobiltelefonszám:
Fax szám: (+3851)4920-260
Email cím: ured.predsjednika@zszg.pravosudje.hr

Horvátország elfogadja a **horvát és az angol nyelvet** is, [az EJN honlapján található értesítés](#) alapján.

3. Florin Radu román állampolgárt a Kaunasi Kerületi Bíróság Büntető Kollégiuma 2015 június 1-jén 15 év szabadságvesztésre ítélte a 2013-ban elkövetett két rendbeli emberölés miatt. 2020 július 7-én az illetékes litván hatóság szeretné átadni az ítéletet Romániának.

Az illetékes litván hatóság Kaunasban található, ami Kaunas-Kaunas DC területén illetékes, ahogy az EJN honlapján is látható.

Név: District Court of Kaunas, Chamber of Kaunas

Cím: Laisvės al. 103

Osztály (ügyszak):

Város: Kaunas

Irányítószám: 44291

Telefonszám: +370 (37) 244 522

Mobiltelefonszám:

Fax szám: +370 37 424 743

Email cím: kauno.apylinkes@teismas.lt

Az illetékes román hatóság a Fellebbviteli (Regionális) Bíróság, ahogy az EJN honlapja mutatja. Nem tudjuk pontosan, hogy Radu Románia melyik részéről származik, ezért további információra van szükség.

[Az EJN honlapján található értesítés](#) alapján Románia megköveteli, hogy a tanúsítvány és az ítélet egy-egy román nyelvű fordítását is csatolják az eredetikhöz.

A. III. 2. jogeset, az 1. jogeset folytatása:

Az elismerési eljárás németországi lefolytatása közben kiderül, hogy Schulz nem volt jelen Lengyelországban a tárgyalásán. Amikor 2010 június 7-én jegy nélkül utazott, letartóztatták, és a büntetés-végrehajtási tiszt sérelmére elkövetett erőszakos cselekményével eszközölt 2010. július 8-i szökéséig letartóztatásban volt. Szökését követően 2010 augusztusában beidéztek a tárgyalásra hivatalosan bejelentett varsói lakcíméről, de az elővezetés végrehajtásáért felelős rendőrtiszt nem találta a címen. Két próbálkozást követően egy értesítést hagyott a címen, amelyben az állt, hogy a részére küldött hivatalos iratot a rendőrkapitányságon

veheti át. Nem vitatott, hogy az idézés kézbesítése a lengyel büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek megfelelően történt. 2010 óta a Lengyel hatóságok eredménytelenül körözik Schulzot.

Németországban az eljárás során Schulz a következő nyilatkozatokat teszi:

- nem volt ismeretes előtte, hogy büntetőeljárás van folyamatban ellene,
- 2010 júliusa óta édesanyja lakóhelyén tartózkodik,
- elismeri, hogy érvényes jegy nélkül vette igénybe a közösségi közlekedést,
- tagadja, hogy a súlyos bűncselekmények közül bármelyikhez is köze lett volna.

Kérdések:

1. kérdés: Elismerhető-e és végrehajtható-e a lengyel ítélet Németországban?

A lengyel bíróság által az ítéletben megállapított tényeket el kell fogadni, nem lehet felülvizsgálni az elismerés feltételeként. Lényegtelen, hogy egy német büntetőbíróság elítélte volna-e őt a rendelkezésreálló bizonyítékok alapján, figyelembe vette volna-e a tagadását vagy hogy szigorúbb büntetést szabott volna-e ki. Éppen ezért nem folytatható le további nyomozás a Schulz ártatlanságára hivatkozó vallomás alapján. A kölcsönös elismerés vélelmezi, hogy megvolt a lehetőség a tárgyaláson a váddal kapcsolatos véleménye kifejtésére.

Ezzel elérkezünk a következő lényeges kérdéshez: Nem volt jelen a tárgyaláson. Távolléte olyan tény-e, ami befolyásolja az elismerést, vagy új feltételeket teremt?

2. kérdés: Mely kérdésekkel kapcsolatban lehet további információra szüksége a végrehajtó hatóságnak?

A német hatóságokat kiemelten érdekelni fogja, hogy Schulz idézése miként történt meg pontosan. Ez a 9. cikk (1) bekezdés i) pontjára vezethető vissza, ami a megtagadás lehetőségét kínálja fel. A körülményektől függően a kérelem (nem kötelezően) visszautasítható. A német hatóságok további magyarázatot kérhetnek a lengyel hatóságoktól, hogy mi hogyan zajlott le pontosan. Megjegyzés: az idézésről szóló információk benyújtásakor fontos, hogy a hatóságok ténybeli információkkal szolgáljanak, nem pedig jogi minősítésekkel. Ha megnézzük a

KH-t és a leírt tényeket, világossá válik, hogy Schulzot nem idézték személyesen. **(Megjegyzés az oktatók részére:** vannak olyan jogrendszerek, amelyek az idézésnek ezt a formáját is személyes idézésként kezelik. Jó volna, ha a megbeszélés közben ez is felmerülne.)

Ugyanakkor előfordulhat, hogy más módon értesítették. A KH nem definiálja pontosan, hogy mit is jelent ez formális keretek között, de kötelező, hogy ennek eredményeként: **egyértelműnek kell lennie, hogy tudott a tárgyalás időpontjáról.** Az úttörőnek számító [Dworzecki-ügyben \(C-108/16 PPU\)](#) a bíróság azt tartotta szem előtt, hogy a vádlottnak lehetősége volt-e, hogy tudjon róla, hogy eljárás folyik ellene. Dworzeckit a címről idézték. A nagyapja vette át az idézést és megígérte, hogy továbbítja a távollévő unokájának. Az akkori vonatkozó lengyel jogszabályok értelmében ez megfelelt a vádlott idézésére vonatkozó követelményeknek. Későbbi távolléte nem képezte akadályát az eljárásnak és az ítélethozatalnak. A bíróság ezt jogi fikcióként kezeli.

Az ügy konkrét körülményeit figyelembevéve nincs megerősítő bizonyíték arra vonatkozóan, hogy Schulz átvette az idézést. Ellenben ez nem jelenti azt, hogy az ügyet le lehet zárni, mivel a 9. cikk (1) bekezdés i) pontja három esetet deklarál, amikor a tárgyalásról való távollét nem vezet megtagadáshoz. A második eset az, ha Schulz meghatalmazást adott egy képviselőnek, aki a tárgyaláson jelen volt. Nem tudunk erről, de ez olyan körülmény, ami könnyen tisztázható a kibocsátó hatóságok által. A harmadik és utolsó lehetőség, hogy Schulzcal közölték az ítéletet és informálták a perújrafelvétel lehetőségéről. Ebben az esetben, ha világosan kijelenti, hogy nem él a perújrafelvétel lehetőségével vagy ilyen jellegű kérelmet nem nyújt be határidőn belül, akkor az ítélet jogerős és végrehajtható. Nem tudjuk, hogy ez a jogintézmény létezik-e és hogy Schulz mit válaszolt. Ugyanakkor, ha ezek közül az esetek közül bármelyik fennáll, nem lehet megtagadni az átvételt.

3. kérdés: Milyen feltételek mentén hozható döntés?

A vezérelni az lesz, hogy a lengyel ítélet Németországban történő végrehajtása a társadalomba való visszailleszkedést szolgálja-e. Továbbá, ha a végrehajtást átveszik, az megakadályozza a súlyos cselekmények büntetlenül maradását és így létrejöhet egy olyan térség, ami a szabadságot, biztonságot és igazságot jelenti az európai állampolgárok számára.

4. kérdés: Milyen más lehetőségek vannak, ha Németország nem ismeri el a lengyel ítéletet?

Ez a megtagadás okától függ majd. Ugyanakkor, ami az elejétől fogva világos, hogy ha van megtagadásra okot adó körülmény az ítélet végrehajtása tekintetében, akkor nagyon valószínű, hogy az hivatkozható lesz egy lengyel európai elfogatóparancsra (EEP) Németország felé, a kiadatást kérve. Az EEP-ről szóló KH 4. cikk (6) bekezdése lehetővé teszi az állampolgárok végrehajtásra történő átadásának megtagadását azzal a feltétellel, hogy a tagállam maga fogja végrehajtani az ítéletet. Utóbbi az egyértelmű probléma.

Németország megkezdhet újabb büntetőeljárást Schulzcal szemben? Nem kétséges, hogy rendelkezik joghatósággal a három súlyos bűncselekmény tekintetében területi és állampolgársági alapon. A legkorábbi cselekmény lehetséges, hogy elévült. A többi cselekmény tekintetében a ne bis in idem elve alapján akadályozott az eljárás a már meghozott lengyel ítélet miatt? A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény 54. cikke csak azokban az esetekben nyújt védelmet, amelyekben a büntetést már végrehajtották. Ez az eset itt biztosan nem áll fenn.

Ha belegondolunk, hogy mit jelent előről kezdeni az egész ügyet, nyilvánvalóvá válik, hogy sokkal jobb a lengyel ítélet azonnal végrehajtása.

5. kérdés: Tegyük fel, hogy a lengyel ítéletet nem lehet teljes egészében elismerni. Milyen szabályok vonatkoznak a végrehajtására Németországban?

Ez a kérdés felhív bennünket, hogy a 2008/909-es KH 17. cikkét alkalmazzuk. Ez az előírás világosan leírja, hogy a végrehajtás a végrehajtó tagállam joga alapján történik, és ez magában foglal valamennyi szabályozást a feltételes vagy korai szabadságra bocsátás tekintetében is (17. cikk (1) bekezdés). Schulz egy hónapot és egy napot töltött a lengyel börtönben, amit le kell vonni a büntetésből (17. cikk (2) bekezdés).

Megjegyzés: A legérdekesebb [Ognyanov ügy \(C-554/14\)](#) megtanítja nekünk, hogy az EUB hogyan tekint az érintett tagállamok felelősségére és melyik tagállam joga alapján kell eljárni a büntetés végrehajtásának egyes részeinél. A bolgár állampolgár Ognyanovot 2012-ben Dániában 15 év szabadságvesztés büntetésre ítélték emberölés és súlyosnak minősülő rablás miatt. A Bulgáriába történő átadás előtt, 2013-ban, dolgozott a börtönben Dániában. Bulgáriában, a fennmaradó büntetés letöltése közben felmerült a kérdés, hogy jogosult-e a büntetés mérséklésére a Dániában végzett munka következtében. Ha ez fennállt volna, 2 év 6 hónap és 24 nap került volna levonásra a büntetéséből. A dán munkavégzés figyelmen kívül hagyása esetén csupán 1 év 8 hónap és 20 nap lett

volna levonható: a különbség 10 hónap börtönbüntetés. A dán jog nem engedi meg az ilyen alapon történő mérséklést, de a bolgár jog igen. Más szavakkal: A szabadságvesztés büntetésekről szóló 2008/909-es Kerethatározat 17. cikke kizárja vajon a dán börtönben végzett munka levonását a Bulgáriában történő végrehajtás tekintetében?

A válasz az, hogy csak a dán jog alapján ítélt meg bármilyen mérséklés kérdése munkavégzés miatt, a végrehajtó állam visszamenőleges hatállyal nem alkalmazhatja a jogszabályait az ítélet végrehajtása tekintetében és különösen a büntetés mérséklésére vonatkozó szabályait nem alkalmazhatja a kibocsátó állam által kiszabott büntetés azon része tekintetében, amelyet az elítélt személy már kitöltött a kibocsátó állam területén.

6. kérdés: Mikor bocsátják szabadlábra Schulzot?

Az 5. kérdésre adott válasz logikus következménye, hogy ez a német jog alapján történik meg.

(Megjegyzés az oktatók részére: érdekes feladat lenne több nemzetiségű csoportok esetén, ha megkérnénk a résztvevőket, hogy mondják el, mikor engednék szabadlábra Schulzot, ha a saját államuk hajtaná végre az ítéletet. Meglepő lesz a válaszok közötti nagy különbség.)